

Mona Juuls grundlovstale

Taler

Mona Juul
Formand for Konservative

Dato

5. juni 2025

Sted

Dansk Metal Jørlunde,
Slagslundevej 13, 3550 Slangerup

1 Kære alle sammen

176 år. Så mange år har vi haft en grundlov i Danmark. Og det er det, vi fejrer hver eneste år på denne dag. Grundlovsdag.

5

Vi samles rundt om i alle dele af vores dejlige, lille land. Det dufter af den tidlige sommer. Hvor alting er sprunget ud. Jeg elsker, når naturen skyder brystet frem og strutter grønt og frodigt. Det er så livsbekræftende.

10 Og så taler vi om det, der er allervigtigst: Vores fædreland, vores frihed og det demokrati, vi skal passe så uendeligt godt på.

Det er ikke bare en tom frase, når alle vores grundlovstaler handler om, at vi aldrig må tage frihed og demokrati for givet.

15

Vi har til alle tider skulle værne om det.

Men det er som om, det er blevet mere påtrængende. For der sker noget i verden, som bekymrer mig. Som jeg tror, bekymrer os alle sammen.

20

For mig kan det illustreres med to datoer:

11. september 2001. To fly flyver direkte ind i World Trade Center i New York.

25

Vi tænder alle for vores tv. Og uvirkelige billeder af støv, død og rædsler prenter sig ind på vores nethinder for evigt.

Jeg får stadig kuldegysninger, når jeg tænker på de desperate mennesker, der

30

måtte springe i døden fra de kollapsende højhuse. Som få minutter forinden blot havde været deres arbejdsplads.

Det forandrede verden.

35

Terroren rammer direkte ind i den frie verden. Tryghed afløses af frygt. Tillid bliver vekslet til kontrol og overvågning.

40

Men Vesten rykker også tættere sammen. Mod fjenden og truslen fra mørke kræfter.

20 år senere.

45

6. januar 2021. Igen tænder vi vores tv og kigger på vores skærme. Igen i chok.

Vrede mænd og kvinder stormer den amerikanske kongres.

50

Flag bliver brugt som våben, vinduer bliver knust, og folkevalgte må flygte for deres liv.

Det er ikke kun en bygning, der bliver angrebet. Det er selve demokratiet.

55

Men forskellen fra 11. september er, at her er det ikke fjenden udefra. Det er amerikanere selv, der angriber deres eget demokrati.

Det var en uhyggelig påmindelse om, hvor skrøbelig retsstaten og demokratiet er. Hvor hurtigt vi kan bryde noget ned, der er bygget op gennem generationer.

60

Det var også et varsel om, at det ikke kun er terrorister fra Mellemøsten, der truer os.

Men også os selv.

65

Det er svært at se det anderledes, end at Stormen på Kongressen var opildnet af Trump. Han ville ikke anerkende demokratiets spilleregler. Og han fik lov til at fremføre synspunktet, fordi tilliden til de institutioner, som vi normalt sætter vores lid til: retsvæsnen, politiet, den frie presse, er i frit fald.

70 Vi fik alle en opvågning.

De fire år, der fulgte, gav os håbet om, at den regelbaserede verdensorden var tilbage.

75 Men sådan gik det bare ikke.

Vi må aldrig tage vores frihed, sikkerhed og rettigheder for givet. Ronald Reagan sagde, at frihed altid kun er en enkelt generation fra at uddø.

80 For selvom både angrebet på World Trade Center og stormen på kongressen var voldsomme og skelsættende. Så er det i de småbitte, næsten usynlige, ryk, at faren lur.

I USA er Trump jo som bekendt kommet til magten igen.

85

Han er en præsident med et demokratisk mandat fra vælgerne. Men også en præsident uden et demokratisk sindelag. En præsident, der ser sig selv hævet over domstolene og institutionerne. Vi ser de små ryk. Bøger, der ikke må være på bibliotekerne. Rettigheder, der rulles tilbage. Forskning, der censureres. Medier,

90

der italesættes som falske.

Det er skræmmende.

Trump har puttet verdensordenen og det vestlige sammenhold ned i et raflebæger. Rystet bægeret og kastet terningerne ud over det hele. Og terningerne har vist lidt af hvert.

95

Trusler om annektering af Grønland.

100 En handelskrig.

Hån af loyale NATO-lande. Inklusive Danmark.

Og pludselig er intet, som det plejer.

105

Men en ting er sikkert: Grundloven og alt det, den står for, er mere aktuelt end nogensinde.

110 Så det kan godt være, at Konservative værdier er kommet på mode. Men for os har det aldrig været et modefænomen at passe på vores land, vores grænser, vores kultur, vores sprog og historie.

Det har altid været vores politik at stå på det, forrige generationer har bygget op.
115 Så vi kan sende Danmark godt videre til de generationer, der kommer.

Man kan regne med Det Konservative Folkeparti. Vi holder fast i værdierne, når andre vakler. Vi er stærke rødder i omskiftelige tider.

120 I Danmark ved vi, at vores demokrati er stærkt. Men vi ser jo også de små ryk.

Koranloven er et godt eksempel på sådan et ryk.

Jeg er inderligt imod den lov.

125 Jeg har så svært ved at acceptere, at vi skal stække vores ret til ytringsfrihed og til at sætte ting under debat. For mig er det altid dem, der truer og bruger vold, der er problemet. Ikke dem, der ytrer sig. Uanset hvor primitiv ytringerne eller adfærden er.

130 Ytringsfriheden er ikke kun smuk. Den kan være decideret grim og tåbelig. Og det går åbenbart aldrig rigtig af mode at være en idiot. Selvom det hverken er smart eller klogt.

135 Det gør det bare ikke mere rigtigt at indføre en koranlov, der efter min bedste overbevisning er et knæfald for islamiske kræfter. Jeg synes, det er skamfuldt.

Regeringen har bedyret, at loven kun er en lille "nålestiksoperation." For mig at se er Koranloven starten på en glidebane, som vi slet ikke kender
140 konsekvenserne af.

Et andet eksempel er den PET-lov, som regeringen gerne vil have vedtaget. En lov, som vil give PET stort set uhindret adgang til offentlige registre og borgernes privatliv.

145 Det er endnu et lille ryk mod det forkerte. Alt det, som Grundloven jo er sat i

verden for at sikre.

150 For mig er Grundloven et sikkert anker. Fordi den beskytter borgerne mod politikerne og deres tilfældige luner.

Den er vores allesammens garant for frihed. Vi må tænke og tro, hvad vi vil. Vi må sige og skrive, hvad vi vil. Vores bolig er ukrænkelig. Vores ejendom er vores,
155 og vi må forsamle os frit. Grundloven sætter grænser for statens magt.

Vi skal være på vagt over for selv små ryk i den forkerte retning. Vi så det under også Corona. Vi så, hvor hurtigt retssikkerheden kan smuldre. Små bitte ryk. Indtil vi en dag er nået frem til en afgrund.

160

Det må ikke ske. Det skal vi forhindre. Med alt, vi har.

Mange politikere turnerer lige nu med, at vi har brug for en national åndelig oprustning. Men helt ærligt. Åndelig oprustning er ikke noget, vi lige vedtager
165 hen over en sommerferie.

Demokrati kræver, at alle deltager. Og en åndelig oprustning er noget, man lagrer gennem generationer. Vi har været naive i Europa. Vi har købt billige varer i Kina. Købt billig energi i fra Rusland, og vi har købt billig beskyttelse fra
170 USA.

Nu er frikvarteret forbi. Klokken har for længst ringet ind. Rundt om i verden er der mennesker, der går i graven for de frihedsrettigheder, vi tager for givet.

175 Mod øst er Ukraine - et demokratisk land - under angreb. Og længere mod øst har vi Kina, hvor der er velstand og magt, men hvor demokrati og personlig frihed er en mangelvare.

Lige præcis derfor er det så vigtigt, at vi fejrer vores grundlov.

180

For mig er det den vigtigste politiske dag overhovedet.

Især hvis vi bliver ved med at arbejde og kæmpe for, at det den står for, hele tiden er aktuelt. At vores demokrati og frihed aldrig går af mode eller bliver en
185 selvfølge. At vi ikke lader os rive med af folkestrømninger, eller lader angsten for

fremmede kræfter æde sig ind på vores ytringsfrihed.

190 Hvad er det, vi vil markere? Stå fælles om? Er det vigtigt for alle, eller er det kun vigtigt for nogen. Ved skoleeleverne, hvad vi fejrer? Tager vi det hele for givet?

For Det Konservative Folkeparti er det indholdet, der tæller. Ikke paroler. Ikke mode. Ikke, hvad der lige er opportunt.

195 Det handler ikke om blå eller rød. Det handler om ansvarlighed. Om at turde stå fast – også når det ikke er populært.

Gennem tiden er vi i Det Konservative Folkeparti ofte blevet kaldt gammeldags, når vi har insisteret på, at vi skal have et stærkt forsvar.

200

Det har ikke været på mode at tale om krudt og kugler. For hvem i alverden skulle dog alligevel angribe os? Vi havde jo USA, der nok skulle komme ilende og beskytte os.

205 Så pengene blev år efter år taget fra forsvaret, indtil skimmelsvampen drev ned ad væggene på kasernerne, og soldaterne måtte råbe ”bang”, når de gik på øvelse, fordi der ikke var penge til ægte krudt.

Alt imens voksede og voksede velfærdsstaten. Det var fede fredstider, var det.

210 Og de der konservative tosser, de var da helt galt afmarcheret, når de blev ved med at tale om det forsvar. Vi har også været med i forlig og aftaler, som ikke var ambitiøse nok. Men vi har også stået meget alene med budskabet om, at et forsvar til alle tider bør være beredt og stærkt.

215 Lige indtil nu.

Det uforudsigelige er sket. Og det er lige præcis derfor, man også skal pleje og styrke forsvaret i de festlige fredstider. Du kan heller ikke vente med at tegne en forsikring, til efter skaden er sket.

220

Trusselsvurderingen er ikke til at tage fejl af: Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at russerne kan være klar til storskalakrig inden for fem år. Det er noget, vi skal tage alvorligt.

Og det er paradoksalt nok sådan, at jo stærkere forsvar, des mindre risiko for det nogensinde kommer i brug. Derfor skal vi til enhver tid have et forsvar, der kan beskytte Danmark. For vi har meget at beskytte.

230 Det kræver, at vi har mennesker, der kan holde de våben og betjene de skibe og de fly, som vi indkøber. Tak til dem, der tjener Danmark og tak til dem, der har tjent.

235 Der skal være flere, der trækker i trøjen i fremtiden. Derfor er jeg også glad for, at vi har fået kvindelig værnepligt. Vi har kæmpet for at forlænge værnepligten og øge optaget. Ligesom vi mener, at Danmark skal have en reservestyrke, der er på højde med vores nordiske naboer.

240 Og vi har sagt, at Forsvarschefen igen skal kunne lede forsvaret. Vi har sagt, at soldater fortjener bedre vilkår. Vores mænd og kvinder i uniformer står i frontlinjen for de værdier, vi fejrer i dag. Det skal vi huske på.

245 Det Konservative Folkeparti er Forsvarets parti, fordi vi står vagt om danske værdier.

Og fordi vi mener, at Danmark er værd at beskytte.

**

250 Grundlovsdag er en festdag for vores fædreland.

En glædens dag.

255 Men den bør også være en kampdag.

Fordi vi hver dag skal kæmpe for vores demokrati. Og vores frihed og rettigheder.

260 Og for at forhindre de små bitte ryk, der kan føre os det forkerte sted hen.

Vi skal tale med hinanden om, hvorfor det er vigtigt. Vi skal undervise i det i skolen. Vi skal skrive om det. Vi skal igen og igen og igen udfordre hinanden på, hvorfor vi har en grundlov, og hvad den betyder for os.

265

Det skal være en ambition, at børn og unge er mindst lige så interesserede i indholdet i Grundloven, som de er i intrigerne i Paradise Hotel eller datingprogrammet Bachelorette.

270 **

Der er meget at fejre og endnu mere at kæmpe for.

Rigtig glædelig Grundlovsdag.

275

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype

Digitalt manuskript

280

Tags

Det Konservative Folkeparti, Grundlovstale, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mona-juuls-grundlovstale-2025>

285

290

295

300